

Nelson admirális

Hozzájadt: lakosm
2004. október 19. Kedd 18:34
Utolsó frissítés 2007. augusztus 22. Szerda 10:40

Az alábbi bejegyzés egy olyan emberről szól, aki káprós volt magánban, de nem káprósan szolgáltatta ki a hazáját megmenteni, és mint a történelem egyik legkiválóbb hadvezére és letelezőleg legyőzhetetlen maradt bármilyen ellenfelel szemben.

Horatio Nelson 1758-ban született, és 1770-ben lépett az angol flotta szolgálatába 12 évesen. Rendkívül tehetségesnek kaptak szívet, en gyorsan haladt a rendfokozati létrán. A francia polgári forradalom győzelme után Angliába szorult ellensége a korszak hírességei Franciaország lett, amely veszélyeztethette világhírnevét. Az íjssze nem sokáig kellett várni, de az 1797. év meghozta az első harcokat Nelson számára is, mághozzá Genovára, ahol a brit földközi-tengeri flotta hajócsapota legyőzte Napóleon 13 sorhajóval állás egyaránt, és ott már rágták ki a jövendőbeli admirális egy brit hajó parancsnokaként. Nem sokat váratt magára a káprós vezér, az íjsszetűzés sem, Spanyolország ugyanis megszakította az angolokkal kötött szövetséget, és Franciaország mellé csatlakozott. A franciák ekkor már tervezték egy oroszországban való katonai partraszállást. Ennek a tervnek a végrehajtásához egyesíteni kellett a francia és spanyol flottát. A földközi-tengeri erőt is Brest kikötőjében akarták csoportosítani.

A Sao Vincent-i csata 1797. február 14-én az angol hajócsoporthoz megpillantotta a spanyol flottát, amely áthaladt a Gibraltári-szoroson az Atlanti-óceánra. Az angoloknak mindössze 15 sorhajóuk volt Jervis admirális parancsnokságával, míg a spanyolok számbelileg sokkal nagyobb flottával voltak 27 sorhajóval. Kétféleképpen volt az admirális hajója is, a Santissima Trinidad, a kor legnagyobb hajója nagy sorfedélzeti ágyúval, összesen 130-cal. A parancsnok Cordoba flottaadmirális volt. Ráadásul már elárta bizonyosodott, hogy képtelen nagy flottaegységeket irányítani. A Sao Vincent-foknál a győngyárból angol csoport támadásba lendült. Mivel a spanyol flotta előző szétzilbadásban haladt (6 hajóval megelégette a tőbbet), Jervis admirális a káprós vezérrel szavakkal parancsot adott a spanyol oldalra támadásra: „Angliának ezekben a percekben igazán győzelemre van szüksége.” A zászlójele minden angol hajó egyszerűen támadt az ellenségre. Átmenet a sor elején haladt Culloden hajó parancsnoka, Tranbridge kapitány teljesítette a parancsot, amikor a spanyolok észrevették a manővert, és szintén fordulni kezdtek. A harmadik angol hajó, a Captain Nelson parancsnokságával (aki egyben az angol utolsó parancsnoka is volt) egyedül kivált a sorból, és megrohmozta a felzárkózni szándékozó spanyol hajókat. A látva az esetet, az admirális társztisztjeinek fának ke csendesen ezt mormolta: „Ha ennek az embernek az engedelmessége mindig ilyen lesz, elár megbocsátom neki.” A parancsszöveg az előzőekben már megfogalmazta, hogy mutató Nelson. Mivel a Captain kivált a sorból, egy ideig egymaga harcolt a spanyol hajó ellen, amíg Traubridge és Collingwood kapitány ki nem mentett a szorongatott helyzetből. (Collingwood később Nelson új barátja és helyettese lett a sorsdöntő csatájában.) Nelson hajója jócskán megszenvedett az ellenség golyózáporától, de még így is foglyul ejtett két ellenséges hajót.

A csatát az angolok nyerték meg, és megnézték a nemzet lelkesedése. Ekkor írta Nelson: „A spanyolok nagyon szép hajókat építettek, de embereket hozzájuk nem tudnak olyan könnyen építeni. A flottájuk rossz legénységéből áll. A rosszabb tisztikarból áll.” Majd ezután: „Ásghat, Spanyolország a Franciaországot ellátja 14 csatahajóval, amelyek készek kihajózni. Feltételezem, hogy ezek a hajók legénységéből nincsenek azok, mert ha a korszak hírességei egyetlent vennék ki, az volna a legbiztosabb módja annak, hogy mindet elvesztesse.” (Kétféleképpen a franciák sem álltak jobban: a tapasztalt tengerésztiszteket kivégezték a forradalomban, így hadnagyokból lett admirálisok parancsnokoltak, a legénység nagy része pedig történelmi okból a tengerrel kiengedett bálnázó volt.)

Az abukári csata Napóleon olaszországi győzelmeivel kiűzte az angol királyi flottát a Földközi-tengerről, és kezdte a szeszvonnai ágyú hűdés-társokra hajóhadat Toulon kikötőjében. Jervis admirális elhatározta, hogy egy tucat hadihajóval a Földközi-tengerre indul, és ennek a csoportnak a parancsnokságával azt a fiatal ellentengernagyot bízta meg, aki vak volt a jobb szemére az 1795. évi basztijai támadás óta, majd ezek után 1797 júliusában a Santa Cruz-i csatában Kanári-szigeteken elvesztette az egész jobb karját is. Vak és nyomorító... gondolnánk. Nelson minden esetre nem volt az erkölcsi szempontból. Ezt bizonyítja a ná-lusi csata, ahogyan azt az angolok nevezik, vagy az abukári, ahogy a franciák, amely visszaadta Angliának a világtengereken való uralmát, egészen a második világháború végéig. Napóleon pedig Toulonban, mivel ideiglenesen elállt a brit szigetek elfoglalásának tervétől, 36 000 katonával az íjsszevont egy expedíciós hadtestet Egyiptom elfoglalására. Nelson 1799. május 17-én Toulon elhagyta, majd Szardánia szigetén megháldott egy vihar elöl. A francia hajó 1799. május 19-én indult el Toulonból, egyes források szerint több mint 350 szállóhajóval. Ezeknek 36 000 katonával 2000 szállóhajóval állás egyaránt teljes felszereléssel indult el. Ezt az impozáns hadműveletet mindössze 13 sorhajó és 6 fregatt káprósra. Szerencsére a Nelson nem értesült a hadművelet megkezdéséről, és így elkerülte a teljes megsemmisítés. Amikor Nelson tudomást szerzett az esetről, elkezdte keresni a franciákat. Először a világtengeren az olasz partoknál, majd amikor megtudta, hogy Napóleon ott tartja elfoglalta Máltát, azt gondolta, hogy a támadás Szicília ellen indul. Végül is egy kereskedelmi hajó tájékoztatta arról, hogy a támadás célja Egyiptom. Irányt vett Alexandria felé, azonban ott nem találtak senkit, tehát visszaindult Szicília felé. Átkelésben a franciák káprós vezérrel káprósban haladtak el, de nem vették észre egymást. A francia had 1799. július 1-jén ért Alexandriába. A partraszállás után Napóleon megparancsolta a káprós hajóhad parancsnokának, hogy a hajókat helyezze biztonságba, az alexandriai kikötő erődjeinek oltalma alá. A parancsnok, Francois-Paul Brueys d'Aigalliers 1799-ig káprós vezérnek ismert hadnagy volt, akit a forradalom tett tábornokká, és

aki nem volt kápes hajshadatsatába vezetni, ká¼lÁnÁsen nem Nelson ellen. Brueys nem hajtotta vÁgre NapÁleon parancsÁjt, mert szerinte az alexandriai kikÁttÁ tÁl sekÁly, Áos hajÁi megfeneklenÁnek. Ehelyett a kÁzeli abukÁ-ri ÁbbÁment, Áos ott vetett horgonyt. Tizenhárom sorhajÁ Áos nÁogy fregatt Áíllt a rendelkezÁsÁore, Áísszesen 1200 ÁigyÁval a fedÁzeteken. Nem foganatosÁ-tottak ÁvintÁzkedÁseket, nem kÁ¼ltek a nyÁ-lt tengerre felderÁ-tÁket, pedig megtudtÁjk hogy az angolok keresik Áket. Az admirÁlisok nem is tudtak megegyezni a helyzet elfoglalÁsÁiban. TÁbbbsÁgÁ¼k olyan volt, mint Chayla is, aki egyike volt a legjobb tengerÁszeknek, Áos akit megedzett a 23 Ávi szolgálata tengeren. Tizenhárom csata Áos nÁhÁny sebesÁ¼lÁs utÁjn azt mondta a parancsnoknak, hogy egyedÁ¼li mentsÁgÁ¼k a mozgÁjsban valÁ harc, mert ebben az ÁíllÁ helyzetben elvesztek. Brueys tÁtovÁzott, majd tisztikara fÁ'nÁkÁnek javaslatÁjt fogadta el, hogy horgonyozva harcoljanak. Ezt a hajÁk rossz ÁíllapotÁival indokoltÁjk Áos a legÁnysÁg kÁpzetlensÁgÁvel. A hajÁk kÁ¼lÁnben sem voltak harckÁpések, mert a legÁnysÁg fele - tÁbb mint 4000 ember - v szÁrazfÁldÁn tartÁzkodott, vagy a csÁnakokban az ellÁjtÁjsrÁl gondoskodott. Ez volt a helyzet, amikor 1799. augusztus 1-jÁon dÁlutÁjn fÁl nÁogy felÁ az angol hajÁk megjelentek az ÁbbÁ elÁtt. 10 sorhajÁ Áísszesen 900 ÁigyÁ szÁmbelileg gyengÁbb a franciÁknÁl. Francia rÁszrÁl arra szÁjmÁ-tottak, hogy csak a kÁvetkezÁ napon kerÁ¼l sor a harcra, viszont Nelson Áíttá, hogy az ellensÁg meg van lepve, viszont májnapra máj nem lesz, ezÁrt a kÁzelgÁ esteledÁs ellenÁre jelt adott a tÁmadÁjsra. Az admirÁlis Áos hajÁinak parancsnokai kivÁlÁsban megÁrtottÁk egymÁjst. csoport Átt hajÁja AbukÁ-r-sziget Áos a francia flotta Ále kÁzÁc írÁjnyult. Nelson a tÁbbi hajÁval a francia hajÁk vonalÁj ÁolÁ¼knÁl Áos kÁzÁcÁ rÁszrÁl a nyÁ-lt tenger felÁ tÁjmadta. Áogy a franciÁjk kÁtoldali csapÁs alÁ kerÁ¼l horgonyzÁ hajÁik mindezt betetÁve bele sem tudtak avatkozni tÁrtÁntekbe. A francia hajÁk kÁt oldalrÁl sÁlyos csapÁsokat kaptak. Csak roncsok maradtak belÁ¼k. Este nyolc ÁrÁjra máj a harc heve lanyhult, de ekkor mág hájrom elÁzÁleg lemaradt brit hajÁ Áorkezett, Áos a francia vonal kÁzÁcÁn nekilÁított befejezni azt, ami mág megmaradt. Franciaország legnagyobb hadihajÁja, a 120 ÁigyÁval felszerelt Orient is tÁz alÁ kerÁ¼lt. A csapÁsok mind sÁlyosabbakkÁ vÁjltak. Brueys parancsnok máj kÁtszer megsebesÁ¼lt. Egy ÁigyÁgolyÁval ÁogyszÁlvÁjn kettÁszakÁ-t visszautasÁ-totta, hogy a sebesÁ¼ltek ÁvÁshelyÁre vigyÁk, e szavakkal: „Egy francia admirÁlisnak parancsok adÁjsa kÁzben kell meghalnia." Este tÁ-z Ára kÁrtÁ¼l az Orient sajÁjt puskaporkÁszletÁnek robbanÁsÁjtÁ¼ egÁsz legÁnysÁ Áos az admirÁlissal egyÁ¼tt elsÁ¼lyedt. Á A harc az ÁójszakÁban is folyt. A kÁrtÁs-kÁrtÁ¼l ÁogÁ hajÁk misztikus fÁon ÁjrasztottÁjk el a kÁrnyÁket. A francia Spartiatate pÁrharcot vÁ-vott Nelson hajÁjÁval, a Vanguarddal. Az elÁbbi hajÁnak nagyon tehetsÁges parancsnoka volt EmÁrian kapitÁny szemÁlyÁben. LÁvÁseik cÁlba talÁjltak. Egy grÁjnÁjtszilÁj Nelson is fejbe talÁjltá, kiszakÁ-tva egy darab hÁst a vak szeme fÁl¼l. A legÁnysÁg azt hitte, tÁbbÁc nem Áíll fel, de miutÁjn sebÁcot bekÁttÁztÁc, az admirÁlis ismÁc ott volt a parancsnoki helyen. NemsokÁjra a francia hajÁ majd 70 talÁjltá a testÁben elsÁ¼lyedt. EmÁrian kapitÁny fogsÁjgba esett. Amikor Nelsonnak Ájt akartÁjk adni a fogoly kardÁjt, Á visszautasÁ-totta: „AdjÁjk neki vissza - parancsolta a tisztnek, aki a kardot hozta. - Megmutatta, hogy igazÁjn jÁ¼ bÁjnik vele." Az abukÁ-ri csata NapÁleon flottÁjÁnak teljes szÁtverÁsÁvel vÁgzÁdÁtt. A vesztesÁgek nagyon sÁlyosak voltak. Tizenegy sorhajÁt vesztett Áos kÁc fregattot. A franciÁknak 1700 halottjuk, 1500 sebesÁ¼lt¼k lett, 3000-en hadifogsÁjgba estek. Az angolok vesztesÁge 188 halott Áos 677 sebesÁ¼lt. Az angol flotta nÁvekedett is: 9 sorhajÁt Áos 2 fregattot zsÁjmÁjnyoltak, de mivel a hajÁk egy rÁsze csak ÁszÁ roncs volt, mindÁíssze 5 sorhajÁt vontattak el, Áos megjavÁ-tÁjsuk utÁjn beiktattÁjk Áket flottÁjukba. Az abukÁ-ri-ÁbbÁ¼l csak Villeneuve ellentengernagy vezetÁsÁvel 2 sorhajÁnak Áos 2 fregattnak sikerÁ¼lt megszÁknie. Ennek oka az, hogy az emlÁ-tett hajÁk mint utÁvÁcdek kÁ-vÁ¼l maradtak a harcbÁl. Az ellentengernagyot otthon sÁlyos vÁdak ÁortÁc, hogy nem segÁ-tett a legyÁzÁtt fÁ erÁknek. Ez a veresÁg nagyban hozzÁjÁjult NapÁleon Egyiptom elleni hadjÁratÁjnak sikertelensÁgÁhez. Maga NapÁleon a szerencÁvel hatÁros mádon menekÁ¼lt egy hajÁn 1799. szeptember 9-Áon vissza Franciaországba. KÁzben Nelson NáipolynÁl segÁckezett az ottani kirÁjlynak a franciÁjk ellen, de a gyÁzelve utÁjni megtorlÁjsok miatt az angol kormány náipolyi kÁvetÁcvel, Hammliton lorddal Áos Nelson kedvesÁcvel, lady Hammlitonnal egyÁ¼tt visszahÁ-vta AngliÁba. {mospagebreak title=KoppenhÁjga}

1801. Ájprilis 2. - KoppenhÁjga Ennek a harcnak a tÁrtÁcnete merÁben eltÁr a klasszikusnak mondhatÁs tengeri csatÁjkÁcÁl. MÁgpedig azÁrt, mert az Á¼tkÁz vezÁrÁcnek, Nelsonnak a legnagyobb tekintÁlyt egy parancsszegÁc meg, amely vÁgÁ¼l is sikerhez vezetett. Egy olyan ország hajshadÁjt gyÁzte le, amely nem is Áíllt hadban AngliÁval, Áos arra nÁcve ez a flotta semmilyen veszÁlyt nem jelentett. Ez a gyÁzelem fÁlÁsleges is volt, mert az angol diplomÁcia máj jelentÁs sikereket Áort el a DÁjniÁval valÁ tÁjrgyalÁsokkal. DÁjnia egyÁle „semlegessÁgi fegyveres szÁvetsÁg"-ben Ászak-eurÁpai Áíllamokkal, Á¼kÁ¼kÁn OroszorsÁjggal. Anglia nyomÁst gyakorolt DÁjniÁra, hogy Ácpien ki ebbÁl a szÁvetsÁcgbÁl. Ezek utÁjn a dÁjn partok mentÁon erÁfitogtatÁs cÁljÁj¼ megjelent az angol flotta. A csoportban 20 sorhajÁ 5 fregatt Áos 28 egyÁc hajÁ volt, Hyde Parker admirÁlis parancsnoksÁjÁval. Helyetese az abukÁ-ri csata utÁjn altengernagy rangba elÁ¼c tetett Horatio Nelson volt. Az elÁÁrs hajÁinak volt a parancsnoka az Elephant hajÁ. Az angolok tÁmadÁjsa a koppenhÁjgai ÁbbÁ¼ben vette kezdetÁc a reggeli ÁrÁjban, amikor az elÁÁrs hajÁ beÁsztak az ÁbbÁ¼be. Az szÁ¼ volt Áos jÁ¼ vÁcdezt a sekÁly vÁ-ztÁl. A partok mentÁon az erÁdÁ-tmÁnysor ÁigyÁ¼ meredeztek a t ezenfelÁ¼ pedig ott horgonyozott a dÁjn flotta 18 egysÁge az elÁre kijelÁílt helyeken. Nelson alig tudta kicsikarni Parker jÁvÁjagyÁjst az akciÁra a Nelsonra máj nagyon fÁltÁceny tÁrztiszttektÁl. Parker a flotta fÁ erÁivel pÁj márfÁld tÁjvolsÁjgÁ¼ szemlÁc te tÁrtÁnteket. Az angol hajÁk egymÁjst utÁjn sorban lehorgonyoztak a dÁjn hajÁkkal szemben, mintegy 500 máterre. A dÁjnok nyitottak elsÁnek tÁ¼zet, Áos veszÁlyesebbek voltak, mint azt az angolok feltÁteleztÁc. NemsokÁjra hájrom brit sorhajÁ sÁlyosan sÁrÁ¼lten a part menti zÁjtonyokra futott, hogy el ne sÁ¼lyedjen. Parker nÁzte zÁjszilÁshajÁjÁ¼, a LondonrÁl a tÁrtÁnteket, Áos arra a megÁíllapÁ-tÁjsra jutott, hogy nincs Ácrtelme folytatni a harcot. HajÁjÁjn ki is tÁztÁcok a jelÁcst: „A csatÁjt megszakÁ-tani!" Ezt a jelÁcst ÁíttÁjk Nelson tisztjei, Áos a hÁ-radÁs tiszt kÁ is vele. Nelson erre megkÁrdezte: „Milyen jelÁc van az Á hajÁjÁjn?" A tiszt azt felelte: „A csatÁjra fÁí!" jelÁc. A kÁvetkezÁ kÁrdÁc az volt, hogy milyen jelÁc van az admirÁlis hajÁjÁjn. A vÁjlasz szerint a 39-es, vagyis: „A csatÁjt megszakÁ-tani!" Erre Nelson felemelte a tÁjvcsÁívet, az admirÁlis hajÁja felÁ fordult, a tÁjvcsÁívet a vak szeme elÁc

tartotta, Ős azt mondta: „Őn igazán nem látok semmiféle jelést.” A harc tehát folytatódott tovább. A dűnök emberfővel védekeztek. Erejük viszont gyorsan kimerült az angolok megajulásai miatt. A brit hajók sem voltak káláltnban állapotban, csakhogy a dűnök ezt nem tudhatták. Nelson ezért ultimátumot kálldált a dűn kormánynak az ellenségeskedések azonnali megszűntetésére, vagy ahogyan fogalmazott: „Káltnben felgyőjték az Ősszes dű haját, legényeséggel egyt.” Azt csak Ő tudta, hogy káptelen lett volna véghézvinni. Nágy ká-nos Őra után meg dűn megbázott, Ős alájárta Parkerral a fegyverszáneti megállapodást, egyben pedig meg is bocsátotta Nelsonnak a parancs megszegését. Nelsonnak Őriási szerencsével bejárt ez a hárdíjáték, a dűn parti Őtegek ugyanis já állapotban voltak, a visszavonulás meg nagy veszteségek ájrájny folyhatott volna le a szákbálbejraton át. Ez a fállásleges Ősszecsapás nagy veszteségekkel járt. Dűn rászárl majd 6000 ember halt meg, megsebesült vagy fogságba került, má-g az angolok vesztesége 900 halott Ős sebesült volt. Parker admirális visszatért hájjáiba, Ő beosztásba, az angol flotta háji pedig tovább szelték a Balti-tenger vizeit, az Őj fáparancsnokkal, Horatio Nelson antengernaggyal.

A tráfalgar Őtkázet elázmonyei Az Őjabb háboróra nem kellett sokat várni. Franciaországban becsapták a forradalmat, Napóleon Bonaparte megerásá-tette hatalmát, majd 1804. december 2-án császárrá koronázta magát. Anglia szövetségesi Oroszország, Ausztria, Svájdország Ős a Nápolyi Királyság voltak. Poroszország semleges maradt, Spanyolország pedig Franciaország szövetségesi lett. Napóleon eltt világos volt, hogy az erás brit flottát nem képes legyőzni, Angliát csak inváziás őtjájny, szárazföldi háboróban tudja megházdáni. A terv szerint 120 000 katonát vett volna rást a hájratban. Ez abban az időben nagy hadierőnek számított. A terv a Boulognei expediciás nevet kapta. 2000 szájlátásháira volt szákság, a hágyájak meg csak Őgy ontották ezeket a speciális őszájárműveket. Idével a szárazföldi erák Ős a szájlátájárművek száma is gyarapodott. Hasonló esetek a világtártánelemben a világháboróban voltak. Az angolok ellenlépéseket tettek. Conuwalis admirális 17 sorhajóval Ős 8 fregattal lejárta Brekikát, Nelson pedig 14 sorhajóval Ős 11 fregattal a Földközi-tengeren blokádtá vette Toulon kikötését. Napóleon Őj tervet szát, mely szerint a francia flotta egy rászánek váratlanul ki kell tártnie a zártat, Ős elcsalnia az angol flottát rászást bizonyos gyarmatok irányába, támadást szá-nlve ellenük, a másik rásznek pedig a legyőngtett angol flottát legalább huszonnégy Őrás eráfállányt kell kiharcolnia, hogy legyen idő a partraszállásra. Napóleon, aki egyébként remek hadvezér volt, káot dologban távedett a tervezés alapszabályainak figyelmen kívül hagyásával, hogy egy terv annál hatékonyabb, minél egyszerűbb, Ős nem fágg a véletlenektől, - hogy nem lehet olyan erák feladatot bázni, amelyek azt objektív szemlével nem képesek végrehajtani. A terv szerint a francia földközi-tengeri hájhadnak 1805 tavaszán sikerült kiháznia Toulonban Villeneuve admirális parancsnokságával. Ez a 36 éves ellentengernagy ugyanaz a parancsnok volt, akinek nágy hájával sikerült megszáknie az abukári kelepceből, mivel nem tudott segítségre lenni a flotta szatesben lévő fá egyégeknek. Ezt a kártást Toulonban őszelték az fregattok, Ős egy rászák kásőni kezdte a franciákat, hogy jelezzék hollátukat, máis rászá pedig Nelsonnak há-reket. A francia hájknak sikerült eltánni az angolok szemelől. Amá-g Nelson Egyiptom felé kereste áket, átháázva a Gibráltári-szoroson, az Atlanti-őceánon Villeneuve csoportja egyesült egy hátt hábbáj állás csapattal Graviná admirális vezetésével, Ős a 18 francia sorháás Kázá-p-Amerika felé vette az irányt, most máj Nelsontől áldáze. A Karib-tenger őrságában zsákmányul ejtettek egy tizennégy teherhábbáj állás konvojt. Amikor tudom szerezték az angolok kázeledtől, rágtájn Spanyolország felé fordultak, Ferrol kikötéje felé, nyomukban az angolo akik viszont azt hitték, hogy Cadizba tartanak, Ős dőlebbre haladtak. Őgy zajlott ez a furcsa háza oda-vissza az őceánon. Ferrol eltt egy rávid csatára került sor Villeneuve háji Ős Calder antengernagy háji kázátt, amely átkázetben a franciák kátt hájás Ős 500 embert vesztek, a britek vesztesége pedig 200 halott, illetve sebesült volt. Villeneuve a kikötőben táttátt egy hánap után 29 francia Ős spanyol hájával Őgá is Cadiz elá őrt, ahol tovább hájás várta. Nagyon báské volt minde. „29 hájával indulva innen - Ártá 1805. augusztus 7-őn - Őgy szájmá-tom, hogy képes vagyok megátkázni hasonló erejű ellenséggel. Megjegyzem, hogy dáhájs leszek, ha csak 20-szal találkozik.” Corbet admirális nem kis megvetéssel ehhez azt a kommentárt fázte, hogy abbáj a 29 hadihájábál legalább 10 csak őszás kasájnya. Mivel a háják kedvezőtlen irányú ő szelekkel találják magukat szemben, megfordultak, Ős visszatértek Cadizba. Napóleon Boulogne-ban várta az inváziás erákkal, hogy Villeneuve kiharcolja a 24 őrás eráfállányt a La Manche-on, Ős a francia erák dőre fordulása őlyos csapáskánt őrintette. Meghiősült alkalom az inváziásra. Nem maradt máis hájtra, mint szálnek bocsátani az inváziás eráket. A császáj őjabb szárazföldi hájratokat forgatott a fejében. Hamarosan elkészátek az auszterlitz csata tervei. „Milyen tengerészet... milyen admirális!” Nem ismeretes egászában, hogy a császáron mekkora dáhkitárt ős tombolt a há-r hallatára. Ami Villeneuve átt illette, a császáj szemében ártákre le lett á-rva. Egy pillanatában mág hadbárásáj elá is akarta álltani. Vá megelégedett azzal, hogy helyettest keres neki. Addig is a flotta induljon a Földközi-tenger irányába, hasznájlja ki az első kedvező alkalmat, Ős a Gibráltári-szorost elhagyva Nápoly felé folytassa őtját. Ástkáztben habozás nálkálál tá meg minden olyan ellenséges hájhadat, mely vele azonos erejű vagy gyengébb. Áfelsége dántá csatát ká-vájny, né őrdekli a veszteség, ha hájás hási harcban veszti el. Villeneuve, megjéjve, hogy kegyvesztett lett, fegyelmezetten kijelenti: „Ha áfelsége Őgy tartja, hogy a flotta sikeréhez elágséges, hogy annak báitorsága Ős karaktere legyen, mi megteszek, hogy elágedett legyen.” A sorsdátá ős tragikus események a tengeren pedig mág csak alig voltak sejtethetők. A francia Ős spanyol flotta Cadiz kikötőjében horgonyzott, a tengeren angol felderítáj hájók cirkáltak, Nelson pedig a lájtáhatáj mággátt várta, hájtha sikerült az ellenséget a nyá-lt tengerre csalogatni. Kázben alaposan felkászált az elkávetkezé csatára. Amikor ájtvette az angol flotta ezen rászánek parancsnokságát, gyakran Ősszehá-vta hájásinak parancsnokait hosszáo beszálgésekre, amelyekben kifejtette názeteit az elttá kállás harccal kapcsolatban. Irányelv ezenkávál á-rásba foglalta há-res, a tengeri hadviselés elméletének tártánetében remekműnek szájmá-tá Memorandumában. Villeneuve admirális Cadizban ugyancsak Ősszehá-vta parancsnokait, hogy kiossza a harcra vonatkozó utasátásokat. A fennmaradt dokumentumok tanásájga szerint eltalálta Nelsonnak a Memorandumba foglalt

taktikájja nagy rácszáró. Egy sor nagyon helyes utas-tájt adott annak megbőntő-tájsáira. Mindez azonban hiábavaló szerencsétlen admirális káptelen volt bájmit is előni olyan tisztekkel, akik az Ártókelőse szerint is nehőzkesek, passzák-ak ós tehetetlenek voltak, rájadsul hajásik is rosszul voltak felszerelve. Egy ilyen hadólon futott ki Villeneuve admirális 1805. október 21-én reggel Cadizbá. Helyette, Rosily máog őton volt a császáj sokkal mártóketesebb megbő-záisaival. Napóleon ezeket nem juttatta el Villeneuve-nek. Lehet, hogy azt gondolta, őgysem indul el, ezőrt fájláslegesnek tartotta elkőldenit. Ebben az esetben ez vőgzetes hiba volt. Ezőrt a császáj nemsokára flottájájt, 10 ővvel kősb pedig a trőnnal.

A trafalgari csata A franciák máj induláskor elmulasztották fregattjaikat felderőtsre kőldenit. Ezzel ellentőben az angolok rágtőrt őrtésőlte kőla, hogy az ellensőg elhagyta a kikőttő. Kora dőlelőtt máj a kőtt flotta lőttővolsőkerőlt egymőssal. Nelson tudta, hogy mi tőrtőnik, ős vőjta a talőkozőst. Ezzel szemben Villeneuve-ot kellemetlen meglepetőskőnt őrte, hogy májris megpillantotta a brit hajás kőrbocait. Nyomban megfordult, hogy hajőval visszatőrje Cadizba. A rosszul vőgrehajított manőver miatt megbomlott a felsorakozősi rend. A szővetsőgesek szőjmbeli fájlőnybe voltak. 18 francia ős 15 spanyol sorhajás, valamint 5 fregatt, azaz 38 hajás ősszesen 3000 őgyőval ős 30 000 fányi szemőlyzettel Nelson 27 sorhajásja ős 4 fregattja ellen, amelyeken 2500 őgyő ős 20 000 fányi szemőlyzet volt. A brite az október 9-i memorandumba foglaltaknak megfelelően oldalrő kőzeledtek az ellensőghez, kőtt őjrhuzamos oszlopban szőndőkoztő kőtt őrt ősszesen hajőoszlopot, őgy megszakőva az addigi hagyomőnyt, a őjrhuzamos vonalban folytatott, egy-egy hajás őjrharcőn alapulő harcelfogőst. Villeneuve ilyen nem vőjhatott el kapitőnyaitő. A kővetkezőket jegyezte fel: „Mi csak a harci felsorakozőst tudjuk elfoglalni, ami elősgőges az ellensőgnek, nincs eszkőzőim, időm, sőt lehetősgem se, hogy valami májssal prőbőjkozzam olyan parancsnokokkal, akikre kőtt tengerő hajás vannak bőzva, ős akik nagy rácszőnek soha semmifőle májss elkőpzelő nem jutott az eszőkbe”. A parancs őgy fejezte be: „Minden hajőparancsnoknak inkább a sajőit bőjtorsőjőra ős a dicsősg elnyerőse irőnti vőgyőjra lőttőmaszkodnia, mint az admirális jelőseire, aki lehet, hogy maga is a harccal ős a főstbe borult hajőjval valő elfoglaltsőjban nincs tőbbő abban a helyzetben, hogy kőldje azokat... Minden kapitőny, aki a harcon kővől marad, nem lesz a sajőit helyőn...” Egyőb bajai mellett Villeneuve-nak ővnia kellett a spanyolokkal valő viszonyő is. A kőtt őttőlvő addigi ős kősbő kapcsolat egyarőnt azt mutatta, hogy a kőtt nemzet flottőjnak szővetsőge ritkőj fenn sőrdődők nőlkő. Nos, hadd mondjuk ki, hogy a spanyolok szővbő győttő a franciák, pusztőn kőny. lőptek velő k szővetsőgre. Ugyanaz a Gravina admirális, aki máj hat hőnapja egyőtt hajőzott Villeneuve-vel, hogy az oldalőn Trafalgari harcöljon az angolok ellen, 12 ővvel azelőtt Hood brit admirálisal a franciák ellen csatőzött Toulonnő. Emellett a spanyolok nem voltak a franciák parancsnoksőjga alatt. A francia admirális kőnytelen volt nagyon ővatosan felőllő-tani a hadrendet. Ehhez a hadrendhez viszont senki sem tartotta magőit. A nyőlt őceőnon gyenge őszaknyugati szőfődōgőlt. Az enyhe szőlő miatt kis sebessőggel haladhatott a flotta, ezőrt minden manőver nagyon lasső volt. Az angol flotta kőtt őjrhuzamos oszlopban lassan kőzeledett nyugat felő. Az őszaki 12 egysőget Nelson altengernagy vezőnyelte a Victory nevő, 100 őgyőval felfegyverzett zőszlőshajő. A dőli, 15 hajőbő őllő oszlopot helyette, Collingwood vezette a szintőn 100 őgyőval felfegyverzett Royal Sovereign sorhajő. Egyikő sem tartotta magőit a megbeszőltekhöz: hajőikkal a biztonsőg őrdekőben nem harmadikak vagy negyedikak voltak a sorban, hanem elsők az oszlop őlőn attő a vőgytő vezőrelve, hogy minő előbb harcba lendőlhessenek. Nelson hajőjnak kapitő hiőba kőrlelte, hogy ezt az őletveszőlyes helyet engedje őit egy májsik hajőnak. A Victory őrőtt az ellensőg ős korő legnagyobb hajőja felő, a Santissima trinidad felő irőnyő-totta, amely nőgy fedőzetőn 130 őgyőval volt felszerelve. gondolta ugyanis, hogy az ellensőg parancsnoka azon a hajőn van. A brit flotta tőmadőjsba lendőlt, ős felszőllt a vezőrhajőn a tőrtőnelmi jelőst. Hajőja tizedik volt a sorban. A Victory elfordult, ős a nőgyfedőzetes hajő májgőtt a Bucentaure hajőnő keresett őttőrtő őst. Collingwood megelőzte őtt, sőt sajőit csoportőjnak a hajőit is. A Royal Sovereign egy ideig egymaga vővott elkeseredett kőzdelmet az ellensőges hajőkkel. A Victory, elhaladva a Bucentaure, Villeneuve zőszlőshajőja mellett, sortőzet adott le ősszes őgyőjőbő annak az oldalőjba. A hatőjs szőrtőnyő volt, minthogy minden lővedők cőlba talőjt. A Bucentaure oldala hatalmas reccsenőssel beomlott. Egy pillan alatt 400 ember lelte rajta halőlő. A Victory ezutőn őjdőz harcba lendőlt a francia Redutable-lel, mágnem ősszeőttkőtt vele, őgy a kőtt hajő legőnyšőge kőzelharcba kezdett. A francia hajő kapitőnya, Jean Jacques Lu kikőpezte legőnyšőgőtt az ilyen harcformőra is. Az őrbocokosarakban ő cőllővő muskőttők voltak. Az egyikő megpillantotta Nelsont aranysőjtőkkel ős kitőntetősekkel dősző-tett egyenruhőjőjban, ős cőlba vette. 1 őra 30 p lehetett, amikor lőtt. A lővedők, mely a vőllőn őrte a tengernagyot, őjthatolt a tődeőn ős gerincőn. A sőlyosan sebesőlt admirális kőtt őra málv, miutőn őrtésőlt flottőjja győzelmőrő, behalt sebesőlő ősbő. A Victort kő Temeraire mentette meg, harckőptelennő tőve Lucas hajőjőn 200 embert. A Victory alaposan megrongőjva kerőlt ki a harcő, fedőzetőn a halőlyosan sebesőlt Nelsonnal. Ezt a hajőt mint mázeumhajőt a mai napig őrzi a brit haditengerőszet, a Royal Navy, utolső őrtő horgonyhelyőn, a Temzőn. Kőzben az angolok sorra tettők harckőptel ő szővetsőges hajők. A francia Bucenaure ős a Santissima - Trinidad az angol hajők fá cőlpontjai, segőttetek egymőjnak, ahogy csak tudtak, de vőgől is elvesztettők ősszes őrbocukat, ős harckőptelennő vőjltak. Az admirális hajőjőn akkor a májsodhadnagy parancsnokolt, a parancsnok ős helyette is megsebesőlte. Villeneuve, hogy megmentse a flotta megmaradt rácszőtt, májsik hajőra akart szőllni, viszont egyetlen csőnak sem volt hasznőlhatő. Vőgől sikerőlt elhagynia a máj-máj sőlyledő hajőt. A spanyol elővő megadőjsőval 17 őra 15 perckor vőget ő őttkőzet. Egyetlen angol hajő sem veszett el, 7 francia ős 12 spanyol hajő adta meg magőit. A tőbbi szővetsőges hajő Cadiz felő vonult vissza a sőlyosan sebesőlt Gravina parancsnoksőjgőval. Kősbő ugyan behalt sőrőlő őse őjm sikerőlt megmentenie hajőjőit, a Principe-de-Asturias-t. ősszesen 9 francia ős spanyol hajő menekőlt őgy meg. Az elővő 4 hajőja - mely a harc eleőn Nelson manővere miatt őllehet kimaradt a csatőbő, kősbő sőlyos sőrőlő szvenedett - most a nyőlt őceőn felő, nyugatnak fordult Dumanoir vezető ővel, hogy egy kicsit ősszeszedje magőit.

Collingwood átvette az angol flotta irányítását, most már hazafelé menet, Gibraltar irányába. Az időjárás rosszra fordult. Erős délnyugati szél korbácsolta az árcérint. A vihar Trafalgar öles sziklájának partjai felé sodorta a csatában megéppáztott hajókat. Egyforma bajba kerültek mind a győztesek, mind a vereséget szenvedők is. Collingwoodnak is el kellett hagynia hajóját, és a Royal Sovereign-t az Euryalus fregattal vontatta. A vihar nagy erővel tombolt, és ha a szél nem fordul északra, bizonyosan minden hajó darabokra tört volna a partnak csapva. Őgy is megsemmisült néhány, több száz emberrel együtt, sőt olyasmi is előfordult, hogy a győztes legénység a legyőzöttek foglya lett. Collingwood, látva, hogy nem tudja megőrizni az ígészes zászlókat, beleegyezett, hogy felgyőztesítik vagy elállítsák a legrosszabb állapotban levőket. Gibraltarba a britek megéppáztott, de hiánytalan flottával érkeztek, valamint a zászlóknak szerzett maradék ellenséges hajókkal és 7000 hadifogollyal. Dumanoire hajóiból 4 Plymouthba érkezett fogolyként, miután a nyári tengeren november 4-én legyőzte őket egy 4 sorhajóból álló és 4 fregattból álló csoport. A franciák itt hátsien harcoltak, és csak akkor adták meg magukat, amikor hajóik már irányátlatlanul váltak. Őgy fejezdődött be az az esemény, amely azon a napon kezdődött, amikor Villeneuve a touloni erőket parancsnokként - egy évvel Trafalgar előtt. Ez a szerencsétlen ember nem sokkal előtte legyőzte a britek nagyhajócsapatát a fogság utáni szabadon engedéskor, de 1806. április 21-én, néhány nappal visszatérte utáni holtan találták egy hotelban Rennes városában. Ángyilkosság? Gyilkosság? Politikai bűntény? Halálának körülményeire sohasem derült fény.

A hajómuzeum igazgatója eljöttünk néhány száz emberrel egyszer a győztes admirálisra és hajóira. A Victoryben mint emléktárgy, múzeum látogatója, és évente több ezer turista keresi fel. Az akkor kiváló hadihajó gerincét július 23-án fektették le a felső Chthami hajóállomásán. Csak hogy 1758 káliforniai sikeres átvétel a brit hadiflotta tiszteletére. Az angol hajó dőlt a győztes sorát aratták, és hamarosan kiderült, hogy nem is olyan egyszerű az első osztályú sorhajó megéppáztása. Ezért egy időre leállították a munkálatokat, és csak 1765. május 7-én bocsátották vízre. Ez a szokatlanul lassó átvétel az átvétel alatt tölgyfagerince és bordázata teljesen beérett. Nagyszerű hajónak bizonyult. Képesen hullámszerűen teljes vitorlázattal 8 csomó sebességre volt képes. Súly 2162 tonna volt, de az ígészes felszereléssel együtt csaknem 3500 tonnát nyomott. Fegyverzete is felfélt volt. Az alsó ágyfedélzetén 30 darab 32 fontos, a középső 28 darab 24 fontos, míg a felsőn 12 darab 12 fontos ágyat hordozott. Ezt az orrban 2 darab 68 fontos, a taton pedig két 12 fontos tarack egészszette ki. (Az ágyakat akkoriban aszerint osztályozták, hogy mekkora súlyú golyó kilőve az ágyból volt képes. A 32 fontos tehát azt jelenti, hogy a fegyver 14,5 kg-os ívedéket tárt.) Ezzel egy tengeri márföld - 1852 méter - távolságra két ívb vastag tölgyfagerendát lehetett ártani! De nemcsak a Victory fegyverzete és márete lenyűgöz, hanem az ára is. 63 176 fontot fizetett érte a Royal Navy. (Akkortól 10 font átvédelem csinos kis vagyonnak számított!) Ezen a hatalmas hajón 850 fő szolgált. Minden ágyához 12 társát tartozott és egy gyerek, a „boy” vagy „monkey”. A brit haditengerészetnél 7-14 fiút alkalmaztak arra, hogy a fenékhöz a ágyához hordják a gyapjú- vagy vászonzászkokba csomagolt lámpát, mághoz futóállomásban! A gyorságy mindennél fontosabb egy hadihajón. Nelson egyik vésőpariája az volt, hogy a társak akár vakáltnál is villámgyorsan tárták a ágyakat. Az állandó gyakorlatozásnak meg is lett az eredménye. A brit hadihajón mindössze 90 másodperc telt el két oldalsortól kezdve a középsőig. A francia és spanyol hajók „társgyorságya” 5-6 perc volt. A brit hajó társágy hatékonyágyát segítette az is, hogy az ágyakon az akkoriban legkorszerűbbnek számító csappantyú győztékat használták, míg a franciák és a spanyolok az elavult kanócos elvételét. A hajó és legénység messzemeneteljesítette az iránytátmasztott elvélésakat, akár csak legendás parancsnok. Nelsonnak az volt a kávéinsága, hogy ne tengerésztemetésben részesüljön, hanem holttestét vigyék haza Angliába. Ez a kérés azonban keményen állt a hajó kapitányát, Hardyt. A flotta a legkésőbbi brit támaszponton, Gibraltarba hajózik, és ott majd valamelyest helyrehozzák a hajókat. Igen ám, de mi legyen addig Nelson holttestével? A hajó orvosának mentő tette támadt... A Victoryn ember nagyságú hordóban tárolták a brandyt és a bort. Beatty doktor azt javasolta a kapitánynak, hogy az admirális holttestét helyezze hordóba, majd tárták azt fel brandyvel, és szorosán zárják le. Amikor a hajó 3 hónap múlva befutott Portsmouth kikötőjébe, Nelson holttestét teljes ápságban találták. A londoni Szent Péter-székesegyházban helyezték a férjnek nyugalomra. Trafalgar nevét a brit főváros egyik legszebb tere viseli, amelynek képe az hatalmas oszlop tetején ott áll Nelson szobra. Az a tengerész, aki megmentette Angliát az ide megszállástól. Az angol flottának nemcsak a győztes volt mérhetetlen, hanem a győztes képviseletének is. Trafalgar utáni hosszú időre megszánt a francia és spanyol flotta jelenlétét az árcéjnyokon. Nagy-Britannia invázióján veszté elhárult egészen a második világháborúig. Anglia a viláig legerősebb tengeri hatalmává vált, elsőbbség megtartva minden tengeren több mint száz elvetkezéskor. Ángyilkosság: <http://www.hetnap.co.yu/7.11/CIKK09.html>